

ANTUN DJAMIĆ, Zagreb

STULLIJEVI PODACI U ŠAFAŘIKOVOJ KNJIZI
GESCHICHTE DER ILLIRISCHEN UND KROATISCHEN LITERATUR

U 18. stoljeću, vijeku prosvijećenosti, oživljuje i u našim stranama novo kulturno gibanje. Pojavilo se zanimanje za proučavanje narodne političke i kulturne prošlosti. Kako su i tada kod nas glavni predstavnici prosvjete bili svećenici i članovi različitih crkvenih redova, oni su osobitu pažnju posvećivali crkvenoj povijesti i redovima koji su djelovali u našim krajevima: o pavlinima je pisao I. Krištolovec i N. Benger; životopise dubrovačkih isusovaca napisao je D. Bašić, dubrovačkih dominikanaca Saro Crijević, dubrovačkih franjevac S. Slade-Dolci, bosanskih franjevac F. Lastrić, slavonskih E. Pavić, J. Pavišević i kasnije G. Čevapović. Tada se kod nas pojačala sklonost za sabiranje književno-historijske građe u obliku biografija pisaca s bibliografijom njihovih djela. Tu se osobito ističe Dubrovnik koji je imao dugu književnu tradiciju s mnogim značajnim piscima. O tim piscima sabirali su građu Ignjat Đurđević, S. Crijević, S. Slade-Dolci i Fr. M. Appendini. U sjevernoj Hrvatskoj u to vrijeme rade na istom poslu A. B. Krčelić, A.A. Baričević i J. Jakošić. O našim kulturnim prilikama pisali su i neki strani pisci kao A. Horanyi, D. Farlati, J. Chr. v. Engel i dr.

U 19. stoljeću nastavlja se sabiranje i sređivanje bibliografske građe s područja hrvatske književnosti. Da se skupi što potpuniji materijal o njoj, valjalo je pregledati razne knjige pa i one koje obrađuju neku drugu materiju, a usput donose i podataka o našim književnicima. Trebalo je pregledati i rječni-

ke u kojima se navode djela iz kojih su pisci crpli materijal za svoje rječnike (A. Della Bella, J. Stulli, J. Voltić), i popise knjiga što su ih pojedini štampari i nakladnici stavljali na svoja izdanja da bi upoznali čitatelje s djelima što su ih izdali i cijenama tih knjiga, i konačno kataloge raznih biblioteka.

Na tom materijalu građene su tada i naše prve štampane bibliografije I. Kukuljevića, J. Valentinelliја i Š. Ljubića. Korak dalje na tom području je pothvat P. J. Šafaříka koji je u svojoj knjizi Geschichte der illirischen und kroatischen Literatur¹ skupio do tada poznate biografske i bibliografske podatke o hrvatskoј književnosti. Iako je knjizi naslov povijest književnosti, ona to nije mogla biti nego je samo važan bio-bibliografski priručnik, opširan i temeljit, rađen na pristupačnim izvorima. Pisac je pregledao mnoštvo knjiga iz kojih je crpao i kontrolirao svoje podatke. Ti su njegovi izvori spomenuti u navedenoј knjizi.² Tu su navedena 32 djela 23 pisaca kojima se Šafařík služio, 4 popisa knjiga (kataloga izdavača) i 9 ljudi koji su mu slali pismene obavijesti o piscima. Ipak mi se čini da ta literatura nije potpuna i da se Šafařík služio i još nekim izvorima.

Među izvorima spominju se dva od J. Stullija: prvo, Lexicon Latino-Italico-Illyricum, Budae 1801. 4° 2 Bde; drugo, Illyrico-Latino-Italicum, Ragusae 1806. 4° 2 Bde. Im 2. und 4. Bde Verzeichniss von Quellen.

Šafařík navodi uz biografske i bibliografske jedinice jedan ili više izvora kojima se služio, pa i onda kada je vjerojatno imao u rukama original nekoga djela.

* * *

Kad se pregleda Šafaříkova knjiga i izvori navedeni uz pojedine bibliografske jedinice, onda često nalazimo Stullija, katkad samoga, najčešće uz još jedan ili dva izvora, rjeđe uz tri i više.

Pogledat ćemo najprije kakvi su ti Stullijevi podaci, a kasnije i kako su upotrijebljeni u Šafaříkovoju knjizi.

Ti se podaci nalaze, kako piše u Šafaříkovoju knjizi, u 2. svesku Stullijeva lat.-tal.-hrv. rječnika (Lexicon koji ću bilježiti kraticom L) i u 2. svesku hrv.-tal.-lat. rječnika koji Stulli naziva Rječosložje (označavat ću ga kraticom R).

Na kraju drugoga sveska L-a štampano je "KAZALO knjigočinnaca slovinskih kojijem sam se u ovom djelu upotrebio".³ Na kraju drugoga sveska R-a također je štampano "KAZALO knjigočinnaca slovinskih kojijem sam se u ovoj radnji upotrebio".⁴

Ta su dva kazala po svojem opsegu skoro jednaka. L ima 160 bibliografskih jedinica (tako nazivam svaki njegov novi odlomak u tim kazalima u kojem navodi djela jednoga pisca), od toga ih 9 nema u R-u (M. Bunić, Pjesni ljuvene; B. Zuzzeri, Njekoliko duhovnijeh zabava; B. Ricciardi, Njekoliko pjesni; Kosmi, Naredbe od zboru države splitske; J. Krmpotić, Mnogo pjesni; J. Matović, Katekizam rimski; Pjesni u pohvalu sv. Ivana, biskupa trogijerskoga; Misal leški ćirilickijem slovima uslovotišten; Brevijar leški ćirilickijem slovima pritiskan), a 151 ih je i u R-u. R pak ima 153 bibliografske jedinice od kojih je 151 i u L-u, a dvije nema (I. Angeli, Uvođenje u život bogoljubni; B. Zuzzeri, Besjede duhovne). Kad se uračunaju samo jednom one bibliografske jedinice koje se ponavljaju u oba kazala, a tih je 151, onda imamo ukupno zaista samo 162 jedinice.

Najveći dio djela kojima se Stulli služio i koja je unio u svoj popis, odnosi se na dubrovačke pisce (68 jedinica), onda na dalmatinske i bosanske. Sjeverna Hrvatska predstavljena je s 12 bibliografskih jedinica (6 kajkavskih i 6 slavonskih); iz srpske književnosti navodi 5, iz slovenske 1, iz stranih slavenskih ima 12 bibliografskih jedinica (uglavnom gramatika i rječnika i koja crkvena knjiga).

I podaci koji se nalaze u tim bibliografskim jedinicama L-a i R-a, uglavnom su jednaki. Ipak se nađe po koja bilo sitnija bilo značajnija razlika. Tako se sitnih razlika nađe u tome što je u jednom Kazalu dodana neka riječ koje u drugom nema,

npr.: kod P. Boškovića R ima "Razlika složenja i u pjesni i u prostoslovju", a L "Razlika sloviniska složenja ..."; kod V. Goz-ze R ima "Riječ božja ... o. Vincenza Gozze, vlast. dubr.", a L "Riječ božja ... po o. Vincenzu Gozze, dominikanu, vlastelinu dubrovačkomu". Nekada su neke riječi izmijenjene, npr.: u R-u imamo J. Komeni "Knjige Joba i Tobije, slovinski istomačene...", a u L-u "Knjige ... slovinski složene ..."; R ima "Život Tobije iz Staroga zakona", a L "Život Tobije iz Staroga pisma"; u R-u je Mikaljin Dikcionar prিতješten, a u L-u knjigopečatjen. Uobičajene kratice u R-u (vlast. dubr., Dubr., franc., franc. bos.) u L-u su zamijenjene cijelim riječima (vlastelin dubrovački, Dubrovčanin, franceskan, franceskan bosanski).

Od značajnijih razlika može se naći pokoja u opsegu podataka o nekim piscima. Tako se znatno razlikuju podaci o D. Ranjini: u R-u su posve kratki (Pjesni razlike uslovotištene u Fjorenci i inijeh rukopisnijeh ...), a u L-u su opširniji i konkretniji (Pjesni razlike uslovotištene u Fjorenci 1563 a pak u Mlecijeh 1634, njeke se nahode nepritještene od prije i također nepritještena njeka prinesenja iz grčkih i latinskih spjevaoca). Kod Vetranovića Čavčića ima još većih razlika. R je kratak: "Tri dijela razlicijeh pjesama i bogumilijeh, djeloispravnijeh, špotnijeh i mudroznanijeh", a L uz to još dodaje: "s jednijem nakladkom. Jedna pjesanca nadimenovana Putnik. Dva prikazanja polužalostiva, to jest Posvećenje Abramovo i Suzana, jedno prikazanje žalostivo Ekuba izvađeno iz Eurípida. Sve nepritiskano". Kod J. Barakovića R ima "Dviije knjige J. Barakovića, Zadranina, u pjesni složene", a L "Dviije knjige J. Barakovića, Zadranina, u pjesni složene, to jest Jarula urešena cvitjem i Vila Slovinka".

Posve se R i L razlikuju u redosljedju pisaca. U R-u su bibliografske jedinice složene po abecedi pisaca čija se djela navode. Stulli je od prezimena pisaca načinio kratice (Alb. = Alberti, Bab. = Babić, Grad. = Gradić). Kad ima više pisaca s istim prezimenom, onda je pred prezime nekih pisaca stavio početno slovo njihova imena: Bošk. (= Petar Bošković), A. Bošk. (= Anica Bošković), Gund. (= Dživo Gundulić), Š. Gund. (= Šiš-

ko Gundulić), Palm. (= Junije Palmotić), J. Palm. (= Jaketa Palmotić). Gdje nema autora, kratice su načinjene prema naslovima djela, npr.: Br. gl. (= Brevijal glagolski), Buk. l. (= Bukvar latinski), Mis. gl. (= Misal glagolski), Ispr. (= Ispravnik za erei), Star. (= Stare babe po jednom Zadraniinu).

Nekada je Stulli načinio kratice od naslova djela iako je imao označene pisce, npr.: Der. (za Derviša Stjepa Gozze!), Ispov. (za Ispovjednika Stipana Matijeveća), Jok. (za Jokastu Miha Bone Babulina). Jednom je uzeo kraticu Kap. tj. kapucin (red kojemu je pisac pripadao), a nije ju načinio od imena pisca Miha Angelija.

Zašto je Stulli za Čubranovića napravio kraticu Giub. (= Dub.) umjesto Ciub. (= Čub.)? Moglo bi se pomisliti da se radi o običnoj štamparskoj pogrešci, ali se tome protivi to što je u abecedni red stavljeno pod G, a ne pod C, i što je tako pisano u oba kazala.

Pod prezimenom jednoga pisca navedena su sva njegova djela: u većini slučajeva je to jedno djelo, dok se kod većih pisaca u bibliografskoj jedinici nalazi više njihovih djela; tako se kod Gund. (= Dživo Gundulić) nalazi navedeno desetak njegovih djela, kod Kan. (= Kanižlić) 3, a kod Palm. (= Junije Palmotić) 11 djela.

No i od toga principa, da se sva djela istoga pisca nalaze u jednoj bibliografskoj jedinici, imamo nekoliko odstupanja, pa imamo po dvije jedinice za istoga pisca. I ta su dvostručnja imala neki svoj razlog.

Uz kraticu Ciav. (= Čavčić) nalazimo i posebnu kraticu Caus. (= Causich tj. Kavšić) i uz nju navedenu "Pjesan Kavšića, kaluđera benediktina, urađena na Otoku sv. Andrije izvan Koločepa u Dubrovniku". Danas je jasno da se radi o istom piscu Čavčiću. Da li je Stulli znao da je to isti pisac ili je, što je vjerojatnije, smatrao da su to dvije osobe? Tako je i s Komulovićem: za njega imamo najprije kraticu A. Komul. s djelom "Zrcalo od ispovijesti", a ispod toga odmah drugu kraticu L. (= Ližandro) Komul. s djelom "Nauk krstjanski za narod ljudski". Vjerojatno su te dvije varijante pišćeva imena za Stulli-

ja predstavljale dva pisca. I kod Nikolice Dž. Bunića došlo je do pometnje. Stulli donosi na jednom mjestu u R-u pod kraticom N. Bon. djelo "Glavosječenje sv. Ivana Krstitelja Nikolice Dživa Bone, alias Vučićević, vlast. dubr.". Nešto dalje imamo pod kraticom Bun. "Grad Dubrovnik vlastelom u trešnju, nepritisnut, Dživa Bunića, alias Bona, vlast. dubr.". Da li je ovdje slučajno ispalo pravo ime Nikolica i da li je slučajno jednom prezime Bona a drugi put Bunić i uz to "alias Bona" ili je to opet Stulli smatrao dvama piscima, teško je reći. Do dviju bibliografskih jedinica došlo je i kod Stipana Margitića Jajčanina: jednom pod Jaj. u R-u dolazi "Ispovijed krstjanska ... ćirilickijem slovima u Beču pritisnuta", a drugi put dolazi pod Marg. "Hvala svetijeh ali govorenja ...". I u L-u je isto tako odvojeno kao da to nije jedan pisac.

Već smo vidjeli da je kod kratica prezimena Bunić Stulli uzeo dvije varijante: Bon. (= Bona, za 4 pisca) i Bun. (= Bunić, za Nikolicu Dž. Bunića). A tako je učinio i kod prezimena Gučetić: jednom imamo kraticu Goz. (za Vincenca Gozze), a drugi put Guc. (za Arkandela Gučetića).

A sada ćemo pogledati kakvih sve podataka ima u tim Stullijevim bibliografskim jedinicama.

Iza kratice prezimena naveden je u R-u kratak naslov djela ili više naslova kod nekih pisaca. Ti su naslovi nekada stvarni i zna se točno na koja se djela odnose (npr.: "Pjesni pokorne Davidove pritisnute u Mlecijeh ... Nika Dimitri"; "Način za dobro umrijeti ... po Petru Gaudenciju, biskupu rabskomu"; "Suze sina razmetnoga, Pjesni pokorne, Arijadna ... Dživa Iva (!) Gundulića"), a nekada su tako općeniti i neodređeni da se iz njih ne može zaključiti o kojim je djelima zaista riječ (npr.: B. Kašić "Različna duhovna složenja"; M. Držić "Pjesni u slovinski jezik nepritisnute"; Franceska Natalisa "Pjesan rukopisna"; M. Divković "Različna duhovna sastučenja"; Đ. Grizić "Različna duhovna rukopisna urađenja"; A. Kašić "Različna slovinska sastučenja"; "Mnogo pjesni" Joza Krmpotića).

Zatim dolazi kod nekih djela označeno da li su u rukopisu (neupečatjeno, rukopisno, nepritisnuto, ne viđoše svjetlost,

nepritisnuto, nigda do sad pritiskano) ili su štampana (pritisnuto, pritisnuto, knjigopečatjeno, pritiješteno, uslovotiješteno, slovima pritiješten, ćirilčikijem slovima pritisnut, jero-
limičkijem slovima pritiješten), eventualno se navodi gdje je djelo štampano (u Mlecijeh, u Beču, u Njemškom Gradu, u Lipsii, u Rimu, u Fjorenci, u Pragi, u Jakinu) a ponekad je zabilježena i godina štampanja. Iza toga je navedeno ime i prezime pisca, kojem je redu ili staležu pripadao (jezuit, benediktin, franceskan, arkibiskup splitski, pop, župnik, vlastelin, vlastelin dubrovački), mjesto rođenja pisca ili njegova kraja (Zadranin, Dubrovčanin, Višanin iz Komiže, iz Vrgorca, iz Drniša, iz Rame, iz Knina, Požežanin, iz Slavonije). Kod nekih djela nema svih tih podataka nego ima samo ime pisca i nekakav naslov djela (npr. Zabava duhovna po Mulichu) ili samo naslov bez pisca (npr.: Devetnica Paskvala Baylon slovinski složena; Život Tobije iz Staroga zakona).

Glavne razlike među R-om i L-om su ove: prvo, L nema kratica prezimena pisaca po kojima bi se onda redala djela nego im bibliografske jedinice počinju naslovom djela; drugo, te bibliografske jedinice nisu složene skroz po nekom određenom sistemu nego su ispremiješane.

Na početku toga Kazala imamo navedene rječnike,⁵ zatim slijede ispremiješane druge bibliografske jedinice. Ima zatim par pisaca (Alberti - Bedeković)⁶ koji se nižu po abecedi kao i u R-u. Isto se tako nalaze navedeni kao u R-u Grlić (!), Gaudencije, Georgičević, Ivan Zadranin;⁷ a tako je i skupina pisaca (Hugon - Šimunić) složena po abecedi.⁸ I na slijedećoj strani našao se opet niz autora (Telitenović - Viteleski) poredanih približno abecednim redom. Kazalo završava knjigama štampanim glagoljicom i ćirilicom i djelima srpskih pisaca.

U takvom rasporedu građe teško je naći neko djelo. Dobro je ipak što su imena pisaca štampana kurzivno pa se u tekstu lakše razabiru.

* * *

Sad treba vidjeti koliko i kako se Šafařík u svojoj knjizi služio Stullijevim podacima.

Kad pogledamo izvore što ih Šafařík navodi uz biografije i djela u svojoj knjizi, onda vidimo da se uz Appendinija i Della Bellu, koji su najčešći, često nalazi i Stulli. On se u Šafaříkovoju knjizi nalazi kao izvor 148 puta. (U taj broj nisam uzeo dva puta, nego samo jednom, ona dva djela što ih Šafařík navodi dva puta, dakle ponavlja - "Život Tobije ..." ⁹ i Gleđeva "U kratko složena 24 razgovora ...") ¹⁰. Uz životopise on je spomenut 32 puta: 22 puta uz druge izvore, 9 puta kao jedini izvor i jednom je zabunom naveden (uz Voryja). ¹¹ Uz djela ga nalazimo 116 puta: 91 put uz druge izvore, 22 puta kao jedini izvor i 3 puta pogrešno naveden kao izvor ondje gdje on to zaista nije. Treba spomenuti da Šafařík ne navodi Stullija kao izvor uza sva ona djela koja ima Stulli u svojim Kazalima: tako ga Šafařík nema uz I. Ivaniševića (Kita cvitja razlikoga), O. Mažibradića (Pjesme), M. Orbinija (Zrcalo duhovno), I. Zannottija (Eneide Virgilija), M. A. Relkovića (Nova slavonska i nimačka gramatika) i na dosta drugih mjesta.

Šafařík uz obično navođenje Stullija među svojim izvorima spominje samo njegovo ime. No nekada on želi osobito naglasiti da su podaci uzeti baš iz Stullijeva popisa pa to uz neke svoje bibliografske jedinice posebno ističe riječima: Stulli's Verzeichniss, Schriftenverzeichniss bei Stulli, Verzeichniss bei Stulli. ¹²

Treba vidjeti i kako se Šafařík služio Stullijevim podacima.

Od podataka uzetih iz Stullija neki se naslovi kod Šafaříka potpuno poklapaju sa Stullijevima, pogotovu ondje gdje je Stulli jedini izvor: ti su naslovi doslovno preuzeti od Stullija (npr.: Vl. Letunić, Put križa o. Vlaha Letunića, franceskana Dubrovčanina; Pjesan rukopisna Franceska Natalis Splitčani-
na). U drugim primjerima naslovi djela su malo drugačiji: dodana je neka riječ (npr. Stulli: M. Lekušić "Bogoljubna razmišljanja otajstva čovječanskoga", a Šafařík: "Bogoljubna razmišljanja od otajstva odkupljenja čovječanskoga"; Stulli: P. Gau-

dencije "Način za dobro umrijeti ...", a Šafařík tomu dodaje "U Rimu 1657". Stullijev podatak "Molitva složena po Antunu Vrančiću, arkibiskupu ostregonskomu" Šafařík preuzima i dodaje "(um 1550)"; tako i Stullijev navod "Ogledalo misničko o. Ivana Anicia, franceskana bosanskoga" dopunjuje riječima "(richt. Ancsicha), (um 1678). U Jakinu 1681. 12°. 192 str.)".

Nekada se ne može točno znati da li naslovi što ih ima Šafařík i uz njih navedeni Stullijevi naslovi, baš odgovaraju jedni drugima: npr. uz Đ. Grizića "Il penitente istruito del Segneri, ins Illyrische übersetzt und ungedruckt" Šafařík navodi Stullijev podatak "Različna duhovna rukopisna urađenja". Da li je to isto? Takvih nesigurnosti imamo osobito kod djela koja Šafařík citira na njemačkom jeziku umjesto u originalu.

U nekim je slučajevima Šafařík ispravljao Stullijeva prezimena pisaca: tako su Stullijeva prezimena Anicio, Jacinto Komenije, Mulić, D. Pavić po Šafaříkovu sudu kriva i moraju biti Ančić, Giacinto Cemini, Mulih, D. Pavičić.

Međutim, Šafařík ne spominje sva takva neslaganja između sebe i Stullija. Tako ne navodi razlike kod prezimena Andrijaši koje Stulli piše Adrijaši; prezime trogirskoga biskupa Antuna Kadčića Šafařík piše Kačić i Kadčić, a Stulli samo Kadčić; za slavonskoga franjevca Antuna Bačića Šafařík spominje da ga Appendini krivo zove Babić, a ne spominje da ga Stulli piše samo Bakić, što je posve krivo kao i ono da je franceskan bosanski. I M. Dragičevića Stulli piše samo tako, a Šafařík i Dragičević i Dragičević. Tako Šafařík piše jednom Ivan Petar Marči (uz njegov životopis), a drugi put Marki kako ga piše Stulli.

Još je jedna važna razlika među Šafaříkom i Stullijem što je Šafařík ne spominje. Iako je u oba slučaja Šafaříku služio kao jedini izvor Stulli koji pisca o kojem je riječ, piše u R-u i L-u Sciumanovich (= Šumanović), ipak ga Šafařík na oba mjesta u svojoj knjizi zove Šimunović, a da ne kaže da Stulli ima drugačije, i možda krivo, prezime. Otkuda je Šafařík uzeo svoj podatak i koji je ispravan? Ima još takvih slučajeva gdje se Šafařík i Stulli ne slažu (Grlić - Grličić, Peić - Pejkić), ali tu Šafařík ne navodi Stullija kao izvor iako i Stulli ima te podatke.

Šafařík nekada navodi i razlike koje se nalaze u njegovim izvorima. Tako kod pjesme "Grad Dubrovnik vlastelom u trešnju" Nik. Dž. Bunića spominje da je po Stulliju neštampana, a prema Appendiniju štampana u Anconi 1667. Za pjesnika M. Buresića Šafařík kaže da ga Appendini zove Borešić, a Stulli Burešić; za H. Čeminića navodi da se po Dolceu, Appendiniju i Horanyiju zove Cemini, a po Stulliju Komenius; i za B. Zborošića Šafařík piše da ga Sović i Kucharski pišu Zborošić, a Stulli Zborić.

Oslanjajući se na Stullija Šafařík je unio u svoju knjigu neke podatke koji po današnjim rezultatima istraživanja struke nisu točni, ali tome nije kriv on: izvori su mu takvi. Tako je naveo kao pisca Kavčića (iako bi prema Stulliju trebalo biti Kavšić), benediktinca, s oznakom izvora "Verzeichniss bei Stulli", i stavio ga u pisce 18. stoljeća; Derviša je spjevao Stjepo Gučetić itd.

Spomenut ću još nekoliko Šafaříkovih pogrešnih navoda.

Jednom je zabunom zabilježio da je Vory po tvrđenju Stullija (Vorr. zum Wörterb.) pisao i hrvatske školske knjige.¹³ Sam Šafařík je na drugom mjestu ispravno napisao da se podatak nalazi u Voltićevu rječniku.

Šafařík je jednom iskrivio Stullijev podatak u jednom naslovu djela. Stulli je naveo da je Herman Hugon napisao "Pobožna pragnjenja trema knjigam" (= Pia desideria ...); Šafaříku se ta riječ pragnjenja učinila neobičnom pa ju je preinačio u običniju riječ urađenja, a to daje posve drugi smisao naslovu djela.

I još nešto. Šafařík na nekim mjestima navodi kao izvor Stullija uz neka djela kojih Stulli u svojim popisima nema. Uz djelo P. T. Bogašinovića Libretto di preghiere a S. Antonio ... navedeni su kao izvori Appendini, Stulli, Horanyi. Međutim, Stulli u svojim kazalima ima od Bogašinovića samo "Beča grada obkruženje" i ništa drugo. Tako su i uz Marina Držića Dramen ... navedeni izvori Appendini, Della Bella, Stulli, ali Stulli u svojim popisima ne spominje Držićevih drama nego samo "Pjesni u slovinski jezik nepritiskane". I uz "Pjesan od veličanstva

božijeh" Dživa Fr. Gundulića spomenut je kao izvor i Stulli koji u svojim popisima nema te pjesme navedene među Gundulićevim djelima.

I dobar znalac struke i solidan radnik kao što je Šafařík, negdje je pogriješio. Ipak mu se mora priznati velika zasluga za rad na njegovoj knjizi koja je važan priručnik za povijest hrvatske književnosti.

I Stulli je, kako smo negdje vidjeli, imao svojih propusta što nije ni čudo kad se zna koliko je putovao, borio se s raznim poteškoćama i uz to mnogo pisao. Stekao je svojim radom ne samo zasluga za hrvatsku leksikografiju nego i bibliografiju književnosti. To mu je priznao i Šafařík kad ga je uvrstio među izvore u svojoj knjizi.

Na kraju mi se ipak nameće još jedno moguće pitanje: nije li se Šafařík služio još kakvim Stullijevim podacima iz nama do sada nepoznatih izvora?

B i l j e š k e

- 1 Paul Jos. Šafařík's Geschichte der illirischen und kroatischen Literatur, Prag, 1865. Verlag von Friedrich Tempsky. 8° V+382 str.
- 2 P. J. Šafařík, o. c., pp. II-V.
- 3 J. Stulli, Lexicon Latino-Italico-Illyricum. Lit. L-Z. Budaë, Typis ac sumptibus Typographiæ Regiæ Universitatis Pestinæ, MDCCCI., pp. /816/-/819/.
- 4 J. Stulli, Rjecsoslòxje slovinsko-italiansko-latinsko. P-Z. Csäst drùga, razdjeljak drùgi. U Dubrovniku po Antunu Martecchini, 1806., str. 671-674.
- 5 J. Stulli, Lexicon Latino-Italico-Illyricum. Lit. L-Z, p. /816/.
- 6 J. Stulli, o. c., p. /818/.
- 7 J. Stulli, o. c., p. /818/.
- 8 J. Stulli, o. c., pp. /818/-/819/.
- 9 P. J. Šafařík, Geschichte der illirischen und kroatischen Literatur, pp. 196 i 240.
- 10 P.J. Šafařík, o. c., pp. 228 i 233.
- 11 P.J. Šafařík, o. c., p. 298.
- 12 P.J. Šafařík, o. c., pp. 106, 143, 146, 144, 149, 150.
- 13 P.J. Šafařík, o. c., p. 298.